

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV
GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV
Curs /Curso
2023-2024

1 Dades d'identificació de l'assignatura <i>Datos de identificación de la asignatura</i>					
Nom de l'assignatura <i>Nombre de la asignatura</i>	Mètodes i tècniques d'investigació musical creatiu-performativa Métodos y técnicas de investigación musical creativo-performativa				
Crèdits ECTS <i>Créditos ECTS</i>	6	Curs <i>Curso</i>	Màster Máster	Semestre <i>Semestre</i>	Primer Primero
Tipus de formació <i>Tipo de formación</i> bàsica, específica, optativa <i>básica, específica, optativa</i>	Obligatòria Obligatoria	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura <i>Idioma/s en que se imparte la asignatura</i>			Castellà Castellano
Matèria <i>Materia</i>	Mètodes i tècniques d'investigació Métodos y técnicas de investigación				
Títol Superior <i>Título Superior</i>	Màster en Ensenyançes artístiques de Composició Multimèdia Máster en enseñanzas artísticas de Composición Multimedia				
Especialitat <i>Especialidad</i>					
Centre <i>Centro</i>	Conservatori Superior de Música "Salvador Seguí" de Castelló de la Plana Conservatorio Superior de Música "Salvador Seguí" de Castellón de la Plana				
Departament <i>Departamento</i>	Pedagogia Pedagogía				
Professorat <i>Profesorado</i>	Cristina Magraner Egea				
e-mail <i>e-mail</i>	c.magraneregea@edu.gva.es				

1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació <i>Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Conèixer els principis epistemològics de la investigació como a procés propi de les ciències. / Conocer los principios epistemológicos de la investigación como proceso propio de las ciencias. • Comprendre i diferenciar els conceptes, elements i fases del mètode científic i del procés de treball. / Comprender y diferenciar los conceptos, elementos y fases del método científico y del proceso de trabajo. • Saber localitzar i accedir a les fonts i recursos necessaris per a realitzar correctament un procés d'investigació. / Saber localizar y acceder a las fuentes y recursos necesarios para realizar correctamente un proceso de investigación. • Dominar la lectura i escritura del llenguatge acadèmic i científic per a poder comunicar adequadament els resultats de la investigació. / Dominar la lectura y escritura del lenguaje académico y científico para poder comunicar adecuadamente los resultados de la investigación. • Adquirir les capacitats d'anàlisi i de crítica necessàries per a valorar qualsevol investigació creativa-performativa. / Adquirir las capacidades de análisis y de crítica necesarias para valorar cualquier investigación creativo-performativa.

1.2 Coneixements previs *Conocimientos previos*

Requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació
Requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación

Sense requisits específics previs. / Sin requisitos específicos previos.

1. Domini a nivell d'usuari de les eines informàtiques relacionades amb el processament de textos, presentacions, accés a bases de dades i recerca en internet. /
Dominio a nivel de usuario de las herramientas informáticas relacionadas con el procesamiento de textos, presentaciones, acceso y consulta de bases de datos bibliográficas y búsqueda en internet.
2. Comprensió i redacció de textos científics. /
Comprensión y redacción de textos científicos.

2 Competències de l'assignatura *Competencias de la asignatura*

Les competències venen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent orde de 2 de novembre de 2011. Es convenient detallar el grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cada competència (molt, prou, un poc, poc)
Las competencias vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden de 2 de noviembre de 2011. Es conveniente detallar el grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada competencia (mucho, bastante, algo, poco)

Competències generals (CG) *Competencias generales (CG)*

- CG1** Adquirir coneixements que aporten una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i/o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca. /
Adquirir conocimientos que aporten una base u oportunidad de ser originales en el desarrollo y/o aplicación de ideas, a menudo en un contexto de Investigación.
- CG2** Que els estudiants siguen capaços d'aplicar els coneixements adquirits i la capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi. /
Que los estudiantes sean capaces de aplicar los conocimientos adquiridos y su capacidad de resolución de problemas en entornos nuevos o poco conocidos dentro de contextos más amplios (o multidisciplinares) relacionados con su área de estudio.
- CG3** Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis. /
Que los estudiantes sean capaces de integrar conocimientos y enfrentarse a la complejidad de formular juicios a partir de una información que, siendo incompleta o limitada, incluya reflexiones sobre las responsabilidades sociales y éticas vinculadas a la aplicación de sus conocimientos y juicios.
- CG4** Que els estudiants sàpiguen comunicar les seues conclusions -i els coneixements i raons últimes que les sustenten- a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats. /
Que los estudiantes sepan comunicar sus conclusiones -y los conocimientos y razones últimas que las sustentan- a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades.
- CG5** Que els estudiants tinguen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran mesura autodirigida o autònoma. /
Que los estudiantes posean las habilidades de aprendizaje que les permitan continuar estudiando de un modo que habrá de ser en gran medida autodirigido o autónomo.

Competències Transversals (CT)
Competencias Transversales (CT)

- CT1 Organitzar i planificar el treball de manera eficient i motivadora. /
Organizar y planificar el trabajo de forma eficiente y motivadora.
- CT2 Recollir informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament. /
Recoger información significativa, analizarla, sintetizarla y gestionarla adecuadamente.
- CT3 Utilitzar eficientment les tecnologies de la informació i la comunicació. /
Utilizar eficientemente las tecnologías de la información y la comunicación.
- CT4 Gestionar la seua pròpia i futura trajectòria tenint en compte els valors de la humilitat i la professionalitat en el desenvolupament. /
Gestionar su propia y futura trayectoria teniendo en cuenta los valores de la humildad y la profesionalidad en su desarrollo.
- CT5 Ser capaç de treballar en equip valorant, estimulants i respectant la feina de la resta de l'alumnat. /
Ser capaz de trabajar en equipo valorando, estimulando y respetando el trabajo del resto del alumnado.
- CT6 Desenvolupar un esperit crític objectiu i constructiu. /
Desarrollar un espíritu crítico objetivo y constructivo.

3 Competències específiques del mòdul
Competencias específicas del módulo

- CE7 Conèixer i aplicar tècniques, mètodes i estratègies científiques adequades per dur a terme investigacions musicals creatiu-performatives. /
Conocer y aplicar técnicas, métodos y estrategias científicas adecuadas para llevar a cabo investigaciones musicales creativo-performativas.
- CE8 Desenvolupar la comprensió i l'experiència de la naturalesa de la investigació pràctica, incloent-hi aspectes de contextualització de praxis artística i de planificació, i implementant i avaluant projectes complexos en la composició multimèdia. /
Desarrollar la comprensión y la experiencia de la naturaleza de la investigación práctica, incluyendo aspectos de contextualización de praxis artística y de planificación, e implementando y evaluando proyectos complejos en la composición multimedia.
- CE9 Saber, comprendre i aplicar correctament els millors sistemes de treball científic sobre els processos creatius al camp de la composició musical. /
Saber, comprender y aplicar correctamente los mejores sistemas de trabajo científico sobre los procesos creativos en el campo de la composición musical
- CE10 Conèixer i valorar críticament les tendències i els desenvolupaments més recents en el camp de la tecnologia musical i la ciència acústica, així com les seues implicacions en els processos de composició, difusió i recepció de la música. /
Conocer y valorar críticamente las tendencias y desarrollos más recientes en el campo de la tecnología musical y la ciencia acústica, así como sus implicaciones en los procesos de composición, difusión y recepción de la música.

Nota important: Les competències estan expressades en un sentit genèric pel que és necessari incloure en la guia docent els resultats d'aprenentatge. Aquests resultats constitueixen una concreció d'una o diverses competències, fent explícit el grau de domini o acompliment que ha d'adquirir l'alumnat i contenen en la seua formulació el criteri amb el qual van a ser avaluades. Els resultats d'aprenentatge evidencien allò que l'alumnat serà capaç de demostrar en finalitzar l'assignatura o matèria i reflecteixen, així mateix, el grau d'adquisició de la competència o conjunt de competències.

Nota importante: Las competencias están expresadas en un sentido genérico por lo que es necesario incluir en la guía docente los resultados de aprendizaje. Estos resultados constituyen una concreción de una o varias competencias, haciendo explícito el grado de dominio o desempeño que debe adquirir el alumnado y contienen en su formulación el criterio con el que van a ser evaluadas. Los resultados de aprendizaje evidencian aquello que el alumnado será capaz de demostrar al finalizar la asignatura o materia y reflejan, asimismo, el grado de adquisición de la competencia o conjunto de competencias.

4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge <i>Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje</i>	
Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes,...	Nº sessions/ sesiones
<i>Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas,...</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Principis generals d'investigació. Elements de la investigació. Investigació i ciència. El mètode científic. Els objectius de la investigació i els seus tipus. Diferència entre objectiu d'investigació i objectiu didàctic. Tipus d'investigació. / Principios generales de investigación. Elementos de la investigación. Investigación y ciencia. El método científico. Los objetivos de la investigación y sus tipos. Diferencia entre objetivo de investigación y objetivo didáctico. Tipos de investigación. 	6
<ul style="list-style-type: none"> Recursos de la investigació: les fonts, els tipus de fonts i la seva classificació. La necessitat de les fonts. Referents de la investigació. Consulta de bases de dades. / Recursos de la investigación: las fuentes, tipos de fuentes y su clasificación. La necesidad de las fuentes. Referentes de la investigación. Consulta de bases de datos. 	6
<ul style="list-style-type: none"> El procés d'investigació: plantejament general, moments, recursos, arxiu, organització, anàlisi i síntesi. / El proceso de investigación: planteamiento general, momentos, recursos, archivo, organización, análisis y síntesis. 	7
<ul style="list-style-type: none"> La comunicació de la investigació. La memòria d'investigació: l'escriptura acadèmica, estructura, formats, tipus de text. / La comunicación de la investigación. La memoria de investigación: la escritura académica, estructura, formatos, tipos de texto. 	6
<ul style="list-style-type: none"> Estudi de casos, anàlisi de projectes d'investigació performativa aprovats a universitats nacionals i internacionals. / Estudio de casos, análisis de proyectos de investigación performativa aprobados en universidades nacionales e internacionales. 	5
5 Activitats formatives <i>Actividades formativas</i>	

5.1 Activitats de treball presencials <i>Actividades de trabajo presenciales</i>		
ACTIVITATS <i>ACTIVIDADES</i>	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Volum treball (en % hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en % horas o ECTS)</i>
Casos	Anàlisi i resolució d'una situació plantejada que presenta problemes de solució múltiple, a través de la reflexió i el diàleg per a un aprenentatge grupal, integrat i significatiu <i>Análisis y resolución de una situación planteada que presenta problemas de solución múltiple, a través de la reflexión y el diálogo para una aprendizaje grupal, integrado y significativo</i>	5%
Classes pràctiques <i>Clases prácticas</i>	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. <i>Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones..., búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc. Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.</i>	21%
Treballs en grup <i>Trabajos en grupo</i>	La realització de treballs de grup té com a finalitat promoure l'aprenentatge cooperatiu i reforçar l'individual. Consistiran, essencialment, a l'estudi analític de les obres objecte d'estudi pràctic. La defensa d'aquests treballs podrà ser individual o col·lectiva, i es podrà fer davant del grup convlet a l'aula 0 a tutories i seminaris. <i>La realización de trabajos de grupo tiene como finalidad promover el aprendizaje cooperativo y reforzar el individual. Consistirán, esencialmente, en el estudio analítico de las obras objeto de estudio práctico. La defensa de estos trabajos podrá ser individual o colectiva, y se podrá hacer ante el grupo convleto en el aula 0 en tutorías y seminarios.</i>	5%
Tutoria <i>Tutoría</i>	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, tallers, lectures, realització de treballs, projectes, etc. <i>Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.</i>	5%
SUBTOTAL		36%

5.2 Activitats de treball autònom <i>Actividades de trabajo autónomo</i>		
ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Volum treball (en % hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en % horas o ECTS)</i>
Estudi Teòric/pràctic <i>Estudio teórico/práctico.</i>	<i>Estudi teòric-pràctic, realització de tasques i preparació de classes, exàmens i cornentari d'audicions individuals.</i> <i>Estudio teórico-práctico, realización de tareas y preparación de clases, exámenes y cornentario de audiciones individuales.</i>	39%
Treball Teòric /Pràctic. <i>Trabajo Teórico / práctico.</i>	Preparació de les activitats teorico-pràctiques vinculades a la matèria. <i>Preparación de las actividades teorico-prácticas vinculadas a la materia.</i>	15%
Activitats complementàries <i>Actividades complementarias</i>	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congressos, conferències,... <i>Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias,...</i>	10%
SUBTOTAL		64%

TOTAL	100%
6 Sistema d'avaluació i qualificació <i>Sistema de evaluación y calificación</i>	

6.1 Instruments d'avaluació <i>Instrumentos de evaluación</i>	
Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals,...), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, quaderns d'observació, portafolio,... <i>Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales,...), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio,...</i>	
INSTRUMENT D'AVALUACIÓ <i>INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN</i>	Percentatge atorgat (%) <i>Porcentaje otorgado (%)</i>
• Participació activa a l'aula / <i>Participación activa en el aula</i>	10%
• Assistència regular a las classes en l'horari establert / <i>Asistencia regular a las clases en el horario establecido</i>	10%
• Resolució d'exercicis i qüestions pràctiques a l'aula i relacionades amb el contingut de la matèria / <i>Resolución de ejercicios y cuestiones prácticas en el aula y relacionadas con el contenido de la materia</i>	20%
• Treballs escrits i altres activitats que determinarà el o la docent segons les característiques de cada grup a realitzar fora de l'aula / <i>Trabajos escritos y otras actividades que determinará el o la docente según las características de cada grupo a realizar fuera del aula</i>	60%

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega <i>Criterios de evaluación y fechas de entrega</i>
<ul style="list-style-type: none"> L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'estudiant es basarà en el grau i nivell d'adquisició i consolidació de les competències associades a la matèria de l'assignatura. L'avaluació de l'alumnat serà contínua, personalitzada, integradora i global. Tindrà caràcter orientador i formatiu, i haurà d'analitzar els processos d'aprenentatge individual i col·lectiu. La qualificació, representació última del procés d'avaluació, haurà de ser reflex de l'aprenentatge individual, entés no sols com l'adquisició de coneixements, sinó com un procés que té a veure fonamentalment amb canvis intel·lectuals i personals dels i les

estudiants en trobar-se amb situacions noves que exigeixen desenvolupar capacitats de comprensió i raonament noves al seu torn.

- L'avaluació es durà a terme d'acord amb els instruments d'avaluació i les seues ponderacions. /
- *La evaluación del proceso de aprendizaje del estudiante se basará en el grado y nivel de adquisición y consolidación de las competencias asociadas a la materia de la asignatura.*
- *La evaluación del alumnado será continua, personalizada, integradora y global. Tendrá carácter orientador y formativo, y deberá analizar los procesos de aprendizaje individual y colectivo.*
- *La calificación, representación última del proceso de evaluación, deberá ser reflejo del aprendizaje individual, entendido no solo como la adquisición de conocimientos, sino como un proceso que tiene que ver fundamentalmente con cambios intelectuales y personales de los y las estudiantes al encontrarse con situaciones nuevas que exigen desarrollar capacidades de comprensión y razonamiento nuevas a su vez.*
- *La evaluación se llevará a cabo de acuerdo con los instrumentos de evaluación y sus ponderaciones.*

- Assistència, actitud correcta i participació activa a l'aula.
- Resolució correcta d'exercicis i qüestions pràctiques a l'aula relacionades amb el contingut de la matèria.
- Utilització de terminologia adequada.
- Correcció ortogràfica i gramatical en el discurs escrit.
- Presentació correcta a nivell ortogràfic, gramatical i de contingut, dins de termini, de treballs escrits i altres activitats que determinarà el professorat a realitzar fora de l'aula. (Les faltes d'ortografia repercutiran negativament en la nota).
- Per a que una activitat o treball puntuable compte en la nota final, s'ha d'haver lliurat dins del termini establert i s'ha d'haver tret com a mínim un 4 sobre 10.
- Per poder superar l'assignatura s'ha d'obtindre una nota final mínima de 5 sobre 10. /

- *Assistència, actitud correcta i participació activa a l'aula.*
- *Resolució correcta d'exercicis i qüestions pràctiques a l'aula relacionades amb el contingut de la matèria.*
- *Utilització de terminologia adequada.*
- *Correcció ortogràfica i gramatical en el discurs escrit.*
- *Presentació correcta a nivell ortogràfic, gramatical i de contingut, dins de termini, de treballs escrits i altres activitats que determinarà el professorat a realitzar fora de l'aula. (Les faltes d'ortografia repercutiran negativament en la nota).*
- *Per al fet que una activitat o treball puntuable compte en la nota final, s'ha d'haver lliurat dins del termini establert i s'ha d'haver tret com a mínim un 4 sobre 10.*
- *Per poder superar l'assignatura s'ha d'obtindre una nota final mínima de 5 sobre 10.*

6.3 Sistemes de recuperació

Sistemas de recuperación

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)

Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

- Lliurament d'exercicis i qüestions pràctiques plantejades a l'aula i relacionades amb el contingut de la matèria. / *Entrega de ejercicios y cuestiones prácticas planteadas en el aula y relacionadas con el contenido de la materia.*
- *Treball escrit i/o activitats que determinarà el o la docent.* / *Trabajo escrito y/o actividades que determinará el o la docente.*
 - L'alumnat que haja perdut el dret a l'avaluació contínua o que haja tret una nota final inferior a 5 (sobre 10) haurà de presentar-se a la **primera convocatòria** que tindrà lloc del 18 al 31 de gener de 2024 i presentar les activitats/treballs que el professorat indique, segons el cas. / El alumnado que haya perdido el derecho a la evaluación continua o que haya sacado una nota final inferior a 5 (sobre 10) deberá presentarse a la **primera convocatoria** que tendrá lugar del 18 al 31 de enero de 2024 y presentar las actividades/trabajos que el profesorado indique, según sea el caso.
 - L'alumnat que no es presente a la primera convocatòria o que no la supere amb una nota final igual o superior a 5 (sobre 10), haurà de presentar-se a la **segona convocatòria (extraordinària)**, el dia establert pel centre, que serà semblant al descrit per a la primera convocatòria. / El alumnado que no se presente a la primera convocatoria o que no la supere con una nota final igual o superior a 5 (sobre 10), tendrá que presentarse a la **segunda convocatoria (extraordinaria)**, el día establecido por el centro, que será igual a lo descrito para la primera convocatoria.
 - Per calcular la nota final a primera i segona convocatòria s'aplicaran els mateixos percentatges establerts en l'avaluació contínua. / Para calcular la nota final en primera y segunda convocatoria se aplicarán los mismos porcentajes establecidos en la evaluación continua.
 - Tant si l'estudiant suspèn a la segona convocatòria com si no es presenta, li correrà convocatòria i haurà de repetir l'assignatura el curs següent amb tots els apartats de l'avaluació. / Tanto si el/la estudiante suspende en la segunda convocatoria como si no se presenta, tendrá que repetir la asignatura el curso siguiente con todos los apartados de la evaluación.

7 Bibliografia

Bibliografía

- ARÓSTEGUI, Julio, *La investigación histórica: teoría y métodos*, Barcelona, Crítica, 2001.
- ATTALI, Jacques, *Ruidos: ensayo sobre la economía política de la música*, Valencia, Ruedo Ibérico, 1978.
- BABICH, Babette E. "*Musicología posmoderna*", en Taylor, V. E. y Winqvist, C. (eds.) *Enciclopedia del posmodernismo*, Madrid, Síntesis, 2002.
- BARSKY, Robert, "*Posmodernidad*" en Taylor, V. E. y Winqvist, C. (eds.) *Enciclopedia del posmodernismo*, Madrid, Síntesis, 2002.
- BEARD, David y GLOAG, Kenneth, *Musicology: The Key Concepts*, Londres, Routledge, 2005.
- BELL, Judith, *Cómo hacer tu primer trabajo de investigación. Guía para investigadores en educación y ciencias sociales*, Barcelona, Gedisa, 2002.
- BIRNS, Nicholas, "*Deconstrucción*", en Taylor, V. E. y Winqvist, C. (eds.) *Enciclopedia del posmodernismo*, Madrid, Síntesis, 2002.
- BLAXTER, Lorraine, HUGHES, Christina, TIGHT, Malcolm, *Cómo se hace una investigación*, Barcelona, Gedisa, 2001.
- BUENO, Gustavo, *El mito de la cultura*, Madrid, Prensa Ibérica, 1996.
- CALDWELL, John, *Editing Early Music*, London, Oxford University Press, 1989.
- CARDOSO, Ciro F.S. y PEREZ BRIÑOLI, H., *Los métodos de la historia*, Barcelona, Editorial Crítica, 1976
- CHAILLEY, Jacques, y otros, *Compendio de Musicología*, (incluye un directorio bibliográfico de musicología española realizado por Ismael Fernández de la Cuesta, con la colaboración de Carlos

- Martínez Gil. Versión española y notas de Santiago Marín Bermúdez). Madrid, Alianza Editorial, 1991.
- CHASINS, Abram, *La música en la encrucijada*, Buenos Aires, Marymar, 1974.
 - CLANCHY, John y BALLARD, Brigid, *Cómo se hace un trabajo académico. Guía práctica para estudiantes universitarios*, Zaragoza, Prensas Universitarias, 1995.
 - COMES, Prudenci, *Técnicas de expresión-1: guía para la redacción y presentación de trabajos científicos, informes técnicos y tesinas*, Barcelona: Oikos-tau, 1971.
 - COOK, N. y EVERIST, M. (eds), *Rethinking Music*, Oxford: Oxford University Press, 1999.
 - COOK, Nicholas, *De Madonna al canto gregoriano: una muy breve introducción a la música*, Madrid, Alianza, 2001.
 - CRUCES, Francisco (ed.), *Las culturas musicales. Lecturas de etnomusicología*, Madrid, Trotta, 2001. Recursos Musicales en España, Madrid, Ministerio de Cultura, Centro de Documentación Musical, 1994/2.
 - CURRAS, Emilia, *Las ciencias de la documentación*, Barcelona, Mitre, 1982.
 - DAHLHAUS, Carl, *Fundamentos de la historia de la música*. Barcelona: Gedisa, 1997.
 - DUFOURT, Hugues y FAUQUET, Jöel Marie, *La Musique et le Pouvoir*, Paris, Aux amateurs de livres, 1987.
 - DUKLES, Vincent y Reed, Ida, *Music reference and research materials*, New York, Schirmer Books, 1997, 5ª ed.
 - EAGLETON, TERRY, *La estética como ideología*, Madrid, Trotta, 2008.
 - ECO, Umberto, *Cómo se hace una tesis: técnicas y procedimientos de investigación, estudio y escritura*, Barcelona, Gedisa, 1990.
 - FIORE, Carlo, *Preparare e scrivere la tesi in musica*, Milán, R.C.S. Libri, 2000.
 - GARCIA ROLDAN, José Luís, *Cómo elaborar un proyecto de investigación*, Alicante, Universidad, 1995
 - GREER D. (ed.), *Musicology and sister disciplines: past, present and future*, Oxford, Oxford University Press, 2000.
 - GRIER, James, *The critical editing of music. History, method, and practice*, Cambridge, Cambridge University Press, 1996. Traducción española: *La edición crítica de Música: historia, método y práctica*, Madrid, Akal, 2008.
 - GUT, Serge, y PISTONE, Daniele, *Le commentaire musicologique du Gregorien a 1700, principes et exemples*, París, Honoré Champion, 1976.
 - HAMM, Peter, *Crítica de la crítica*, Barcelona, Barral, 1971.
 - HERBERT, Trevor, *Music in Words: Researching and Writing about Music*, Londres, The Associated Board of the Royal Schools of Music, 2001.
 - IRVINE, Demar, RADICE, Mark A. y PAULY, Reinhard G., *Writing About Music*, Pórtland Oregon, Amadeus Press, 1999.
 - KERMAN, Joseph, *Contemplating Music: Challenges to Musicology*, Cambridge, Massachusetts, Harvard University Press, 1985.
 - KORSYN, Kevin, *Decentering music: a critique of contemporary musical research*, Nueva York, Oxford Univ. Press, 2003.
 - LABAJO VALDÉS, Joaquina, *Pianos, voces y panderetas. Apuntes para una historia social de la Música en España*, Madrid, 1988.
 - LANDOWSKI, Marcel, *Batallas por la música, (resultados y experiencias de una política musical en Francia)*, Madrid: Ministerio de Cultura, Secretaría General Técnica, 1984.
 - LEBRECHT, Norman, *¿Quién mató a la música clásica?*, Madrid, Acento Editorial, 1998.
 - LEBRECHT, Norman, *El mito del maestro: Los grandes directores de orquesta y su lucha por el poder*, Madrid, Acento Editorial, 1997.
 - LÓPEZ CANO, Rubén, "La música ya no es lo que era: Una aproximación a las posmodernidades de la música", *Revista Boletín Música* 17, 2006, pp. 42-63. Versión on-line: www.lopezcano.net
 - LÓPEZ CANO, Rubén, "Musicología vs. Etnomusicología ¿un falso debate?", *Etno-Boletín Informativo de la SIBE* 16, 2007, pp. 6-10, Versión on-line: www.lopezcano.net
 - LÓPEZ CANO, Rubén, "Musicología, manual del usuario". Texto didáctico. Versión on-line: www.lopezcano.net
 - LÓPEZ CANO, Rubén, "Semiótica, semiótica de la música y semiótica cognitivo-enactiva de la música. Notas para un manual del usuario". Texto didáctico. Versión on-line: www.lopezcano.net
 - MACHABEY, Armand, *La Musicologie*, París, Presses Universitaires de France, 1969.
 - MARTIN MORENO, A., y otros, *Los Grandes Temas de la Música*, (Pamplona: Salvat S.A., 1984).
 - MIRANDA REGOJO, Fátima, *La Fonoteca*, Madrid, Ediciones Pirámide, 1990.
 - *Musicology and Archival Research*, Brussels, Archives et Bibliothèques de Belgique, 1994, pp. 3-26.
 - *NORMAS INTERNACIONALES PARA LA CATALOGACIÓN DE FUENTES MUSICALES HISTÓRICAS*, Madrid, Arco/Libros S.L., 1996.
 - RAYNOR, Henry, *Una historia social de la música. Desde la Edad Media hasta Beethoven*

Madrid, Siglo XXI, 1986.

- RODRÍGUEZ SUSO, Carmen. *Prontuario de Musicología. Música, sonido, sociedad*. Barcelona, Clivis, col. «Neuma», 2002.
- RUIZ TARAZONA, Andrés, *Guía para una Fonoteca básica*, Madrid, Ministerio de Cultura, Dirección General del Libro y Bibliotecas, 1985.
- RUWET, Nicolás, *Langage, Musique, Poésie*, París, Editions du Seuil, 1973.
- SALAS PARRILLA, Miguel, *Técnicas de estudio para Secundaria y Universidad*, Madrid, Alianza Editorial, 1999.
- SCHUBART, M., CHASINS, W., SCHUMAN, W., GOLDOVSKY, B., *La música y su público*, Buenos Aires, Marymar, 1975.
- SEEGER, Charles, *Studies in Musicology*, California, University of California Press, 1994.
- SERAFINI, María Teresa, *Cómo redactar un tema. Didáctica de la escritura*, Barcelona: Paidós, 2003.
- SERAFINI, María Teresa, *Cómo se escribe*, Barcelona: Paidós, 2004.
- SERAFINI, María Teresa, *Cómo se estudia. La organización del trabajo intelectual*, Barcelona, Paidós, 1991.
- SIERRA BRAVO, R., *Tesis doctorales y trabajos de investigación científica*, Madrid, Paraninfo, 1988.
- SMALL, Christopher, *Música, Sociedad, Educación*, Madrid, Alianza, 1989.
- TREVOR, Herbert, *Music in words. A guide to researching and writing about music*, Londres, The associated Board on the Royal Schools of Music, 2001.
- VALLS, Manuel, *La Música en cifras*, Barcelona, Plaza y Janés, 1974.

- VARIOS, *The Sociology of Music*, Indiana, University of Notre Dame, 1984.
- VELILLA BARQUERO, Ricardo, *Cómo se realiza un trabajo monográfico*, Barcelona, Edunsa, 1987.
- VVAA. *La investigación en música*. Eufonía, nº 10, Año IV, enero 1998.
- WALLON, Simone, *La documentation musicologique*, Paris, Beauchesne, 1984.
- WATANABE, Ruth T. *Introduction to Music Research*. New Jersey, Prentice-Hall, col. «History of Music», 1967.
- WATHEY, Andrew, "Musicology, Archives and Historiography", en Barbara Hagg, Frank Daelemans y André Vaurie (eds.).
- WEBER, Edith, *La recherche musicologique: objet, méthodologie, normes de présentation*, París, Beauchesne, 1980.
- WEBER, Max, "Los fundamentos racionales y sociológicos de la Música", en Economía y Sociedad, México, Fondo de Cultura Económica, 1977 (1922, 1ª ed. en alemán).
- WILLIAMS, Alastair, *Constructing Musicology*, Aldershot, Ashgate, 2001.